

Exercicios de autoavaliación

Unidade 8

1. Como nace o Socialismo?
2. Enumera os avances da ciencia no século XIX e as súas consecuencias.
3. Como evoluciona o pensamento filosófico ao longo do século XIX?
4. Cales son as causas da aparición do Realismo?
5. Que cambios supuxo o Realismo respecto do Romanticismo?
6. Cal é a postura dos escritores do Realismo fronte á sociedade?
7. Que reproducen a novela realista e naturalista?
8. Que vidas presenta a narrativa desta época?
9. En que dúas vertentes se presenta a vida provinciana?
10. Cal é a clase social dominante da época realista e cal o xénero literario co que mellor se identifica?
11. Enumera os máis importantes novelistas franceses, ingleses, rusos e españois, tratando de citar algunha obra de cada un deles.
12. Busca en internet o argumento de *A pródiga*, *Sotileza*, e *Xoanita a Larga* e escríbeos no teu caderno.
13. Busca en internet información sobre a vida, obra e estilo dos autores que poidas dos citados nesta unidade. Le esa información e trata de elaborar unha historia da literatura de autores, como se fixo con algún autor visto na unidade anterior.

Solucións aos exercicios de autoavaliación da unidade 8

1. O Socialismo nace en Inglaterra como ensaio en 1835, cando Owen, poñendo en práctica as súas ideas filantrópicas, reparte o seu capital entre os pobres. Os seus obxectivos eran máis benéficos ca democráticos. El, Saint-Simon e Fourier son os pais do denominado *Socialismo utópico*.

O fundador do *Socialismo científico* foi Carlos Marx. A partir del xa non se intenta tirar partido do capitalismo para favorecer os menos posibilitados, senón derrubalo, implantando a loita de clases e a ditadura do proletariado. Marx redactou, en 1847, o *Manifesto Comunista* e máis tarde *O capital*, libros nos que expón o seu concepto materialista da Historia e defende a socialización dos medios de produción.

2. A ciencia avanza de xeito prodixioso. Invéntanse novas máquinas e créanse novas e variadas industrias, que se sitúan nas cidades ou nos seus arredores. Isto provoca o despoboamento do campo e o crecemento das cidades, que se poboan con xentes á procura de traballo e de mellores condicións de vida. Estas masas de xentes forman un proletariado con todo tipo de problemas que haberá que abordar nos anos sucesivos.

3. O século iníciase en Alemaña coa figura de Kant (*Crítica da razón pura*, *Crítica da razón práctica*, *Crítica do xuízo*), á que lle seguen a dos idealistas Fichte, Schelling e Hegel.

A mediados de século, en Francia, o criticismo e o idealismo dos alemáns é superado polo positivismo de Comte. O Positivismo é unha exaltación da ciencia. Agora xa non hai lugar para a metafísica, nin para a filosofía, nin para a relixión.

A finais de século, varias correntes volven á filosofía antirracionalista: vitalismo, fenomenoloxía e existencialismo. Neste momento vai ser de grande influencia tamén a *Teoría evolucionista* defendida por Darwin, e a interpretación dos soños de Freud.

4. O Realismo é un novo estilo literario que nace en Europa ao remate do Romanticismo, como consecuencia do esgotamento romántico, do rexeitamento da falsidade á que conducía a desbocada imaxinación dos escritores románticos, ao cansazo e ao movemento pendular tan propio do ser humano, que gusta de andar sempre dun lado a outro sen pararse, ás veces, nos lugares intermedios.

5. O subxectivismo romántico (descrición das cousas pola impresión que provocan, presentación do mundo interior, lirismo, predominio da imaxinación), a atracción polo afastado no tempo e no espazo, serán substituídos por un obxectivismo (descrición das cousas tal como son ou como parecen ser, preferencia polo mundo externo e a épica –de aí o predominio da novela), busca do próximo no tempo e no espazo, apoiándose na observación da realidade. A novela histórica e de costumes pasa a ser novela de caracteres ou de tese.

6. Os escritores outórganlles prioridade aos detalles do cotián, reflectindo a realidade obxectiva e dan testemuño da vida do individuo en relación coa sociedade e o ambiente no que viven.

7. A novela realista e naturalista reproduce todos os aspectos da vida humana. É dicir, esta literatura é coma un espello no que se reflicte a sociedade do momento.

8. A vida provinciana (paisaxes, costumes, personaxes...) e a vida da cidade (actividades e costumes de personaxes urbanos de distinto estrato social, e

representantes de dous mundos antagónicos: o tradicional-relixioso e o moderno-liberal; o primeiro simboliza a opresión intelectual, e o segundo, a ciencia e o progreso). Tamén presenta a historia e a política e os conflitos sociais e existenciais.

9. Como modelo idealizado de vida sinxela e natural que conserva os costumes máis antigos, ou como modelo de vida difícil e cruel, que mostra a loita brutal de instintos primarios (novela naturalista).

10. A burguesía, a novela.

11. Consulta o apartado 5 da unidade.

12. A *pródiga* é unha novela de Pedro Antonio de Alarcón que relata os amores adúlteros de Xulia, a pródiga, con Guillermo e Loxa. O novelista trata, en van, de xustificar o adulterio.

Sotileza: novela de Pereda protagonizada por Silda, unha nena orfa de exquisita limpeza e pulcritude. É a historia dunha alma nobre.

Xoaniña a Longa: historia dunha moza fermosa da que se namora un cincuentón.

N.B.: esta resposta non debe ser considerada suficiente, tan só é orientativa.